

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér hová, a lapszellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza	Megjelenik hetenként egyszer vasárnap. Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér Főszerkesztő: Benka Gyula. Főmunkatárs: Zlinszky István.	KIADÓHIVATAL: Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.
---	---	---

Ki a nők barátja?

Irta: Benka Gyula.

Olvasóim egy része mosolyog e cím felett. Bizonyosan oly szoknyahörsre gondol, ki a nők társaságát bujja, azok kegyei után eseng, bókokban fejézi ki hódolatát a nőnem iránt s érzéki természetének alig leplezhető vágyaival nézi a nőben élettársát. Vagy épen ellenkezőleg. Azokra gondol talán, kik mint rajongó idealisták üvegen át nyaldossák a mézet, midőn a nőkkel érintkezve figyelmes szolgálat-készséggel s hódoló alázattal engedelmességek a nő minden kívánságainak, mert benne angyalt látnak.

Föltett kérd sünkre ezen eltérő felfogásban az igaz válasz nem található.

Valódi barátja a nőknek az, ki a nőkben embertársát látja és szívesen foglalkozik a nőnem minden előnyeivel és minden bajával. Valódi barátja a nőnemnek az, ki gondolkodik s fárad azon, hogy a nő társadalmunkban megnyerje azt a tiszteletet, méltatást befolyást és megfelelő foglalkozási kört, melyben pótolhatatlan, mert hivatását úgy tölti be, amint arra Istentől rendelve van.

Kis városi életünkben, csaknem úgy vagyunk, mint a tenger mélyén élő lények, kik alig sejtik, hogy felettük zivatar tombol.

Mi is csak lapjainkban értesülünk azon hullámverésről, mely a női kérdés, vagyis a feminizmus neve alatt, a népes s művelt államok társadalmi életet világszerte mozgatja. Mind erősebb a vád, mind hangosabb a panasz, hogy az önző és durva erőszakosságra hajlandó férfivilág rabszolgaságra kárhoztatja a nőket, elzárja előlük azon

jövedelmező foglalkozásokat, megnehezíti azt a tisztas munkát, melyben a nő önállóságát biztosítja.

Tagadhatatlan, hogy a társadalom fejlődése lassu és nehézkes; de az ellen sem szabad kifakadnunk, ha a történet tanúságára hallgatunk. Régtőlös átalakulás, gyors kifejlés, nyakra-főre kiroszakolt reform ritkán vezethet megnyugtató eredményre.

Ha ma, teljesen szabad versenyt nyitnánk a két szem előtt s nők és férfiak könyelmű elhatározásból ötletesen válogathatnánk jövedelmező foglalkozási körök között, olyan társadalmi forrás állana elő, mely mindent megrendítene és senkit ki nem elégitene. Vak nem látja, hogy eddig is nyitva állnak a nők előtt oly foglalkozási körök, melyek a tisztességes megélhetést biztosítják annak, ki alapos tanulmány, gyakorlati ügyesség és erkölcsileg kifogástalan élelmesség mellett tölti be azon munkakört, melyre a kellő kpesítést megszerezte. Már eddig is a nőnevelés, a gyermekvadás és tanítás, az orvoslás, betegápolás, pénztári kezelés, kereskedés s különböző iparág, sok ügyes nőt foglalkoztat. És öszintén be kell vallani, hogy ezen a nőnem természetének megfelelő munkakörökben meglelik a hivatott nők úgy a megélhetésnek, mint a tiszteletnek azon mértékét, melyet teljesített szolgálataik arányában megérdemelnek.

Gondolkodó ember, ki a nőben embertársát látja, lehetetlen, ne méltányolná a nőnemnek azon hasznos munkáját és lelkes közreműködését, mely által míg a vállalkozó egyrészt magának biztos megélhetést szerez,

másrészt befolyást is gyakorol az embervilág művelődésére s anyagi jólétének gyarapítására.

Azonban kétségbevonhatlan az is, hogy a nő testalkatánál és szellemi irányzatánál fogva nem minden munkakört tölthet be — a férfinemhez hasonló sikerrel. A nő testalkata csont-, izom és ideg-rendszerében nagy eltérést mutat a fineműek testalkatától. Az élettannal és boncolástannal foglalkozó tudósok bizonyítják, hogy a legfejlettebb nő agy-, ideg-rendszere sulyra nézve mindig kisebb, mint a férfié. Ellenben a szívet, a tüdőt, gyomrot s általában a belső szerveket szabályozó dűcz idegrendszer a nőnél többre van képesítve, mint a férfínál. Ebben a természet maga elárulja, hogy a nő más élethivatásra van előkészítve, mint a férfi. Ki csak egyszer látott férfi és női csontvázt — lehetetlen, hogy észre vette volna a két nem — csontrendszerének nagy különbségét. A nő csontrendszere gyöngédebb, a férfié ellenben vaskosabb és tömörebb. Ilyen nagy különbséget mutat e két nem szellemi tevékenységének irányzatában. Ez nem annyit jelent, mintha a nő gondolkodási képességében, érzelmeiben s akarat törekvéseiben kevesebb értékű szellemi életre volna képesítve, mint a férfié. De bizonyos az, hogy a nő a tényleg adott dolgok megértésében, a férfi elvont fogalmak, elvek és eszmék keresésében és megállapításában hamarabb jut sikerhez. Tagadhatlan az is, hogy a nő csupa érzelem s érzelmi fölhevüléseiben felolvad egész egyénisége: a férfi még érzelmei felett is urrá törekszik lenni, mégha ez sokszor

Sirolin

És az érzéket és a testet, megvédi és a köhögést, vándorlást, éjszai izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen azonnal kész és orvos által naponta ajánlva.

Amennyi értéket a kórházak is kímélnek, kétféle mindenkor „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svejc)

„Roche”

Csapató orvosi rendeltetésre a gyógyszerészeknek. — Acs. Szeged utca 4. — Bécs.

nem is sikerülne. Ép úgy tagadhatatlan, hogy a nő akaratában hamarabb kibékül azzal, mit adott körülményei reá nézve szükségesnek mondanak; a férfi ellenben rombol, hogy építsen s nehezen békül ki sorsával míg van kilátás, hogy akaratával helyzetét megváltoztathatja.

Hogy állításomat igazoljam kiváló emberek életéből csak a következőkre hivatkozom. Herschl csillagásznak az égitestek kölcsönös vonzására vonatkozó számításait a mennyiségtanban jártas neje végezte. A csillagásznak nem volt elég türelme a nagy figyelemmel járó számítás végrehajtásában, de az aprólékosságig pontos munkában a nő kitartóbb, fegyelmezebb lévén, szerencsésen végzett oly feladatokat, melyekhez férjének nem volt kellő kitartása. A németek híres festő művésznője Kaufman Angella korának aeszetikusi szerint a legbámulatosabb ügyességgel készítette el remek arcképeit s lelki állapotok oly jellemző kifejezésével festé meg azokat, melyek csak az aprólékosságig is figyelni tudó női lélek képes. Bréhm a híres természet tudós az állatok osztályozásánál nemekül megállapította az egyes nemek, fajok, állat-egyedek csoportosítását; de az aprólékosságig menő leírást az egymástól eltérő állatfajoknak, már csak a finom megfigyelésre s különbözőtézésére képes neje készíthette el úgy, hogy leírásával a tudós világot meglepte. A korán elhalt Schumann Róbert zeneszerző finom szerzeményeit senki se tudta oly bűbajos kifejezés-

sel és pontossággal előadni, mint neje ki egészen bebatolt férje lelkületébe, midőn őt játszani hallá.

Nem folytatom — bár e párhuzam a tapasztalatok folytonossága mellett végtelenig folytatható.

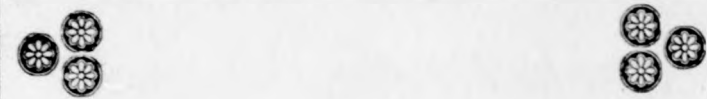
Végül mind ezekből levonható azon következtetés, hogy a nőknek barátja az, ki a nő egyéni természetéhez szabva, óhajtja megadni azon jogokat s föltárni előttük azon foglalkozási köröket, melyek természettől adott munkaerejükkel és képességükkel összhangzatban állanak.

Nagy emberismeret. Nagy szociológikus belátás és öntudatos ember-szeretet szükséges ahhoz, hogy az erős hullámokat verő feminizmus kérdéseire hozzá szóljon s a nőnem érdekében életrevaló ujtásokat kezdjen az, ki a nőnemnek igazi őszinte barátja.

Azonban bármiképpen alakuljon az emberi társadalom és a munkabeosztásnak bárminő újabb tervezetével akarja a gondolkodó ember tovább vinni a társadalmat, egyről nem szabadna megelégednünk. Ez pedig az, hogy a nő a családi élet pótolhatatlan tényezője s az anyai szeretetben, a gyermeknevelésben és a küzdő férj támogatásában volt, van és lesz a nőnek azon legmagasztosabb hivatása, melynek betöltésétől függ a nőnek igazi értéke.

Mindnyájan a legszegébb gyermekkorunkban, édes anyánk iránt érzett szeretetünk, tiszteletünk és hálánk szent érzelmeivel gondolunk a nőre, s ha az élet zordon reatizmusa ki irtja

a férfiak szívéből az anya iránti tisztelet érzelmét s a nőben a férfi csak versenytársat s ellenfelet lát, lehetetlen lesz a feminizmus kérdését elkeseredés s vad ellenszenv nélkül valaha szerencsésen megoldani.

Szarvas közszállításai.

Március 31-én telt le az ajánlati határidő, amelyet Szarvas község előjárósága a község részére 1908—1910. évekre szükséges ács, bognár, lakatos, kovács és könyvkötői munkálatok tárgyában kiűzött. Az ajánlatok feletti határozat annál nagyobb érdeklődést keltett, mert közismertek, — hogy szelid kifejezéssel éljünk — visszas dolgok, amelyek legutóbb a Konyecsní féle kovács munkáknál kiténtek s a melyeket mi is bővebben tárgyaltunk.

Az ajánlatok, illetve a munkák kiadása tárgyában a községi előjáróság ragaszkodott azon állásponthoz, hogy minden téren a legolcsóbb ajánlatot fogadják el. Már március 22-iki számunkban rá mutattunk arra, hogy bár kétségtelenül helyes dolog ezen elv szigorú megtartása, kétségtelenül helyes, hogy az előjáróság ment legyen azon gyanu alól, mintha a közpénztár rovására egyeseket jogtalan előnyben akarna részesíteni, — mindamellett ezen elv szigorú keresztülvitelére nem elégséges az ajánlat elfogadása, hanem szükséges az is, hogy szigorú — legalább az eddiginél sokkalta szigorubb

T Á R C A.

Viszsaemlékezés nagybátyámra.

Irta: ZLINSZKY ISTVÁN.

Hetek óta szobafogságban tart valami Influenza nevű asszonyosság Tüdőhuruf uralmával, s bár szeretteim igyekeztek ökelmököt kiűzni, mégis hetek munkája volt, míg el-távolítani bírták csendes otthonomból, s ma már nagy óvatosság mellett talán végkép megszabadítottak kellemetlen látogatásuktól!

Képzeltető, hogy ilyen hosszas szobafogság alatt nagyon rá ér az ember gondolkozni, s mert az sem volt bizonyos, hogy a vizitnek nem léssen-e reám nézve rosszabb kimenetele, a jövőről gondolkozni legalább is céltalan leendett, hát a múltba tévedeztek gondolataim, s így jutott eszembe egyik boldogult nagybátyámról egy és más apróság, melyet most a magam szórakoztatása, s az Önök untatására papírra vetek, s ha szerk. Ur nem itéli papirkosár áristomra, hát mullasson rajta a ki tud, de ha unalmat okoz, boesássák meg azt is a beteg öregnek, a ki ezzel a firkával egy pár unalmas óráját ütötte agyon.

Hát biz édes fiatal olvasóm úgy van az, hogy az ilyen öreg ember már csak a visszaemlékezésben él, — jövője nincs, csak

multja van olyan, a milyen; az enyim hála jósorsomnak elég szép, elég derüs, elég boldog volt. S így ne csudálják, ha jól esik a visszaemlékezés. De mert a saját életemről nem akarok beszélni, hát a másokét veszem elő.

I.

Zlinszky György nagybátyám igazi világi volt. Daliás szép férfi, csupa szellem, csupa eszrie. Pest vármegye idősbjei még nem feledték őt, és sokat tudnának róla beszélni. Én most csak néhány apróságot mondok el életéből.

Még a múlt század negyvenes éveiben történt, hogy mint táblabíró és az uriszéknek tagja, hivatalos levelet kapott, melyet az akkori szokás szerint — a posta rendetlen volta miatt, — a vármegye lovas huszára hordott szét s adott át. Hölgyek társaságában sétálgatott épen, s így a levelet egyszerűen zsebre vágta. Előre kell boesájtanom, hogy már fiatal korában is nagyon szórakozott volt, s így a levélről is szépen megfeledkezett.

A téli kabát miután tavasz felé járt már az idő, csakhamar a sublót fiókba került. A következő évben, ép akkor tájban, mint a múlt évben, mikor a levelet zsebre vágta, véletlenül a kabát belső zsebebe nyult, s ott találta a levelet.

— Nini egy levél, mikor került ez ide?!

Persze fogalma sem volt róla. Felbontja, s látja, hogy Ocsára Uri székre van meghíva.

No jó, hát el is ment.

Ocsán az uriszéket rendesen a Teleky grófi kastélyban tartották, ahol a gazdatiszt előre értesített az uriszék tartásának napjáról s a vendégek számáról, hogy azokat urimódon elláthassa. Megérkezve Ocsára, behajtat a kastély udvarára, ahol a gazdatiszt Komjáthy uram illő respektussal fogadja, s azzal elkezdenek a szép parkban sétálni és beszélgetni.

A séta már sokáig tartott, egyszer megnézi nagybátyám az óráját s látja, hogy már 11-re jár, s még sem jönnek az uriszék többi tagjai, hát azt mondja Komjáthy uramnak:

— Engem ide mára uriszékre hívtak meg és csudálom, hogy bár már tizenegyre jár, s nem jön senki.

— Mára uriszék?! — kérdi nagy szemeket meresztve Komjáthy uram — nem kaptam semmi értesítést erről, a mit nagyon csudálok, mert hiszen a Teleky uriszék tagjainak ellátásáról nekem kell gondoskodnom. Nem téved a Tekintetes táb abíró ur a dátumra nézve? . . .

— Nem hinném, de ime itt a levél lássuk.

Felbontják a levelet, Komjáthy uram hüledezik, hogy talán ő feledte el a dátumot,

— felügyelet gyakoroltassék azon irányban, hogy a szállító, kinek ajánlata elfogadható, tényleg csak ajánlat értelmében díjaztassék és elkerültessek az a multban megtörtént eset, hogy a szállító a rendes forgalmi árakat többszörösen meghaladó számlákkal állt elő és azután abból számították le a százalékos eredményt. — Szigoruan ügyelni kell arra, hogy az ajánlati verseny ne tekintessék komédiának, hogy egyesek akár 75 százalék engedményre is készek s azután 400 százalékkal többet számítanak a rendes árnál.

Igaz ugyan, hogy a legtöbb munkálatnál fix ajánlati tételek voltak és azokból történt a százalékos engedmény, de azért mégis a fentiek figyelembe vétele szükséges, mert ezen ajánlati tételeken kívül is igen sokféle munka fordul elő, amelyeknél azután bőséges alkalom nyílik a fentebb vázolt visszaélésekre.

Az ajánlati verseny eredményeképpen különben az előjáróság a következőket fogja ajánlani a képviselő testületnek elfogadásra:

Az ács munkák kiadását Tóth Pálnak javasolja a tanács, kinek részletes ajánlatából átlagosan 3 kor. 09 fill. napszám számítható ki. A lakatos munkát Gaál János kapja, ki 25 százalék engedményt ajánl. A kovács munkát Gaál Ferenc nyerte el 30 százalék engedménnyel, miután több kovácsmester ajánlata figyelmen kívül hagyott, a kik csupán a munkadíjakra tettek ajánlatot, holott a feltételek sze-

rint a munkadíj és anyagára egy összegben volt kitérítendő. Végül a könyvkötő munkákat Müller Károly kapta meg, ki 55 százalék engedményt ajánlott.

A bognár munkára új árlejtés fog tartatni, mert a bognárok szerint a kiadott ajánlati ívben foglalt tételek nem megfelelőek s így azt ujonnan készítik el.

Helyes volna, ha a képviselőtestület ugyanakkor, midőn az ajánlatok elfogadása felett dönt, kimondaná azt is, hogy az elfogadott ajánlatot tevők, illetve a szállítók által benyújtandó számlák az előjáróság által a közgyűlés elé terjesztessenek, hogy ott a nagyobb nyilvánosság előtt ellenőrzés fejtessek ki azon irányban, nehogy a benyújtandó számlákban fiktív összegek szerepeljenek és a nem régen beigazolást nyert eset megismétlődjék.

UJDONSAGOK

ÜZENET.

Tudom, hogy minden ébredéskor
Imára kulesolod kezéd,
Hogy ne kísértsen az emlékezet . . .

Tudom, hogy napközben is százzszor
Eszedbe jut az édes mult,
Szerelmünk forró vallomása
Az esküvés, — mely esőbe fullt.
A esők szilaj, üdvösséges láza,
Az ölelések bénító varázsa,
S egy leány hangos, boldog sikoltása,
Mikor zokogva vállad raborult.

halljuk!! Gyuri bátyám látta, hogy az illuminált társaságnak nem kell most az okos szó, így szólt tehát, még mindig a két főkortes Csiffáry főszolgabíró és Hoffmann hajósi főjegyző vallairól.

„Tisztelt választók, kedves barátaim!”
Halljuk, halljuk!!

„Nagyon megtisztelve érzem magamat a ti baráti ragaszkodástok által és méltán, mert most nagyobbnak érzem magamat Jézus Krisztusnál! (Éljen!) Igen, mert Jézus Krisztus csak egy számár hátán vonult be Jeruzsálembe, (itt a haza két erős oszlopa ingadozni kezdett) míg én most két (itt a két oszlop annyira megingott, hogy majd elejtették a szeretett jelöltet, a ki folytatá:) én pedig most két — becsületes magyar ember vállán vonultam be ide!

A két becsületes magyar ember pedig büszkén emelte tovább a jelöltet s nagy éljenzésben törtek ki s megengedték, hogy Gyuri bátyám ismét elfoglalhassa csendes birodalmát, a még ki sem hült ágyat, ők pedig felvillanyozva kivilágos kivirradtig szopogatták a buczka savanyu levét.

(Folytatás következik.)

Tudom azt is, hogy minden csöndes este
Mielőtt tested-lelked elpihenne,
Megint csak én, . . . csak én vagyok eszedbe!

És mohó vágyak kinjától gyötörve
Előveszed a képeimet,
Amely vidáman rádnevet,
Elnézed hosszan, meghatottan
Míg nedves lesz a két szemed . . .
És végigfoly a könnyek meleg árja
Mitől homály borul a kis szobára
S beléje vész a sívár környezet
Most meglebben az Álomtündér szárnya
Hogy a faradi, reszkető pillákat
Jótekonny esők-mámmorral lezárja . . .

Ah! micsoda búbajos káprázat
Ontja fényét rideg nyoszolyádra? . . .
Mintha újra tavasznyitás lenne!
Sugárzó, lombos, dalos kikelet
Pázsitok ölen, ibolyák között
Járnék merengve teveled
Aranszin hajam veri a vállam
Karomra füzve kalapom
Kék szalagjából bilincset kötök
S kezrede gyöngén ráfonom
A szemem ragyog, az ajkam nevet
— Rab lettél édes! — az én rabom!

S te megadóan letérsz elém
Ugy teszed össze két, kezéd
Az arcod meleg, a hangod remeg:
— Örökre rabszolgád leszek!

De reményeinkből nem lett nász
Oda a tavasz, a forró láz
A gyönyör azé, — ki álmot lát
Álmodj tovább . . . Jó éjszakát! . . .

ZALAY MASA.

— **Jótekonny hagyomány.** Gaál Károly szarvasi timár mester a mult hónapban meghalt és mintegy 15000 korona értékű vagyonát a sanatórium egyletnek hagyományozta. Bizony ha van túlvilági élet, nagyobb örömmel fogják fogadni a jótekonny ily nemes megnyilatkozását ott is, mint a mi népünk között annyira szokásos hagyományozásokat harangokra, meg templomi kelyhekre!

— **Befejezett vizsgálat.** Kiss László tb. megyei főjegyző kedden fejezte be a Szarvas községében lefolytatott vizsgálatot, melynek iratait az alispán elé terjeszti döntés végett.

— **Szabad Lyceum.** A szarvasi iparosok, ipari munkások és földmivészek Szabad Lyceuma ma délután 5 órakor tartja a főgimnázium tornacsarnokában hatodik előadását, melyen Dr. Nemes Béla főgim. tanár olvas fel. Az előadás látogatása ingyenes.

— **Hangverseny.** A szarvasi tanítóképző intézet tegnap este 8 órakor a képző disztermében kirándulása alapja javára hangversenyt rendezett.

— **Kirándulás.** A főgimnázium szintén követi a jó példát a kirándulások rendezésében. A tervek szerint a főgimnázium tanulói pünkösdkor utaznak el és a Magas Tatra szebb vidékeit fogják tanáraik vezetése alatt meglátogatni.

s csak akkor vidult fel, midőn látta, hogy a levél 1843-ban kelt, s most 1844-et írának!

Hát bizony ez így történt, s jót nevettek rajta az izletes, magyaros ebéd felett; melyet Komjáthy né nemzeti asszony hámarjában összeütött.

II.

1878-ban a keczeli kerület intelligenciája, s ez alkalmából a kerület vezérférfiai értekezletet tartottak Földváry Gábor kastélyában Sarlósrán.

Az értekezlet után magyaros szokás szerint nagy murit csaptak a vendégek, s az este is jól bele nyult már az éjszakába, midőn valamelyik kortesnak eszébe jutott a jelölt, a ki e részben nagyon solid ember lévén, ugy tiz óra tájban szobájába vonult, s aludta az igazak álmát.

„Hol a jelölt? Hozzuk ide a jelöltet, nekünk beszéd kell!” Azonnal egy küldöttség lett kiküldve azzal az utasítással, hogy a jelöltet kutassák el és hozzák elébük, nekik programbeszéd kell!!

A küldöttség lelkiismeretesen eljárt megbízatásában és Gyuri bátyámat minden tiltakozása dacára kihúzták az ágyból és ugy ahogy volt ketten vállra emelték és vitték a jókedvű kompánia elébe. Éljen, éljen! — kiálták a jelölt elé, — halljuk,

— **Fináncz bravur.** A zöld hajtókás finánczok soha sem voltak valami különösen népszerűek. Mintha mindig emlékeztetnének arra a hunczut német uralomra, a mely először ismertetett meg ezen diszes intézménnyel bennünket. De hát úgy látszik, nem is igen törekszenek népszerűsügre, mert most is egy nagyon furcsa bravurjokról értesülünk. A szarvasi pénzügyőrök megindították a kihágási eljárást mindazon körök ellen, melyek márczius 15-én bankettokat rendeztek és ott régi szokás szerint bort mértek ki. Habár valószínűleg munkájuk nem sok eredménnyel fog járni, mégis új tápot adtak annak a jelszónak, hogy: Zsákba fináncz!

— **A szarvasi leányegyesület** 1908. év április hó 5-én délután 4 órakor, az állami polgári leányiskola tornatermében előadó gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Felolvas Borsodi József dr. 2. Zongorán játszik Mészáros Ilona. 3. Szaval Trstyánszky Lenke. 4. Énekel Mikolay Mariska, cimbalmon kíséri Vajday Ilona. 5. Fuvolán játszik Plaesko Emil, zongorán kíséri Mészáros Ilona.

— **Pályázat.** A kereskedelmi miniszter 600 koronás ösztöndíjat utal oly iparosnak, ki a külföldi iparviszonyokat tanulmányozni és tapasztalatait a hazai ipar terén értékesíteni óhajtja. A pályázatok május 15-ig az aradi kereskedelmi és iparkamaránál nyújtandók be.

— **A kéményseprők kérelme.** A kéményseprők Békésmegye most érvényben levő szabályrendelete szerint minden zárt kémény után 2 kor. 40 fillért kapnak. Ezt felemeltetni óhajtották, mire kérvényüket a vármegye az aradi kereskedelmi és iparkamarához tette át, a mely azonban nem véleményezte a kérelem teljesítését.

— **Uránia előadás.** A szarvasi leányegyesület 1908. év április hó 6. és 7-én uránia előadást rendez. Bemutatásra kerül: „A Vág völgye“ és „A keletázsiai világforgalom utvonala“. Belépő díj az első napon 50 fillér, a második napon felnőtteknek 50 fillér, gyermekeknek 20 fillér. Kezdeté első napon este 8 órakor, második napon 7 órakor.

— **A világos szivarokról.** Tudvalevő, hogy a világos dohány és szivar nagy népszerűségnek örvend minden fajban szemben a barna dohánnyal és szivarokkal. Eddig az volt a rend, hogy a szivar-, illetve dohánydobozra fel volt írva, hogy világos vagy barna. Ennek azután az lett a következménye, hogy a nagytözsdek megkapták a világos trafikot, ellenben a szegény kistözsdeknek a nehezebben eladható barna jutott. Ennek megszüntetése végett az aradi kereskedelmi és iparkamara felírt a miniszterhez, hogy ne jelezzék a dobozokon tartalom minőségét, hogy így mindenkinek juthasson, ha szerencséje van, a világos dohányból is.

— **Államsegély.** A földmívelési miniszter Szarvas községnek 200 korona segélyt engedélyezett nemes fűzfák telepítésére.

— **Megyebizottsági választások.** Kedden folytak le a vármegye három községében a megüresedett megyebizottsági tagságra a választás mindenütt igen csekély érdeklődés mellett. Szarvason a III-ik kerületben Cséke Gyula mészáros mestert választották meg az összes szavazólapokkal. Endrődön Kovács Pál, Békésen Mester Gábor lett a törvényhatósági bizottság tagja.

— **Tüzek,** Szerdán este Bakay Géza szőlőjébe néhány kazal szalma kigyuladt, a kivonult tűzország gyorsan eloltotta. Kondoroson hétfőn Ország Ignác állatorvos egyik melléképületének teteje égett le, másnap pedig a házának padlásán gyuladt meg a szalma, amelytől a tető is égni kezdett, de a gyors segély folytán sikerült eloltani.

— **Mulatságok.** A husvétot csak felhasználják a mulatni vágyók. Husvét vasárnapján a szarvasi magyar zenekar rendez bálát az Árpád Szálloda nagytermében, másodnapján pedig az iparos ifjak önképzőköre kabaret-csélélyvel egybekötött táncmulatságra hivogyanoda.

— **Felolvasás.** Zombory Gyula hirlapíró. Ki az orosz-japán háborúban mint laptudósító járt Japánban, a héten több felolvasást tartott a leányiskola, főgimnázium és kaszinóban Japánról és Mandzsuriáról.

— **Új ügyvédjelölt.** Silberstein Gyula a kolozsvári egyetemen a jogszigorlatot kitüntetéssel levizsgázván, dr. Glasner Adolf szarvasi ügyvéd irodájában ügyvédjelöltként bejegyeztetett.

— **Gyermekelőadás.** Az állami leányiskola kirándulási alapja javára vasárnap délután előadást rendezett, a mely alkalommal zsufoláig megtelt a leányiskola tornacsarnoka. Az előadás a legteljesebb siker jegyében folyt le, igazán bámulatra méltó ügyességgel és szinte csudálatos értelmességgel tanúsítva adták elő a szereplő növendékek számaikat, elkezdve a kis 6—7 éves babáktól egész a „nagy lányokig“, a IV. polgári osztály tanulóig. A leányiskola igazgatónöje és tanítói kara teljesen kiérdemelte a program ügyes összeállításáért és a szereplők betanításáért azt a felzúgó tapsot, a mely minden szám után végig vonult a közönség sorain. Az előadás anyagi eredményéről a következőkben számol be az iskola igazgatónöje: A szarvasi m. kir. állami polgári és elemi leányiskola márc. hó 29-én tartott előadása alkalmából felülfizettek: Gróf Bolza Géza 16 kor., dr. Mikolay Mihály 5 k., Fejér Imre 4 k., Haviár Daniné, Molnár János, Robicsék Soma, Trstyánszky Károlyné 3—3 k., dr. Nagy Béla, özv. Ponyiczky Györgyné, Ponyiczky Máté, Scholtz Gyula, Schreiber Dávidné, Wavrik Jánosné 2—2 k., özv. Bakay Sándorné, Bárány Béláné, dr. Déri Henrikné, özv. Fuksz Edéné, Grün Jenőné, Mikolay Mihályné, özv. Salacz Ferenczné, özv. Szenes Elekné, Ridegh János 1—1 k., összesen 58 korona. A tiszta jövedelem 263 korona. A kirándulási alap javára továbbá Szarvas község előjárósága, elismerés ürte kíséretében, 40 koronát, a Szarvasi Hitelbank Részvény-

társaság 30 koronát, a Szentandrási Takarékpénztár Részvénytársaság 10 koronát, és a Szarvasi Leányegyesület 18 koronát adományozott. Az előadás jövedelméből és az adományokból 10 tanuló utiköltsége fedezhető teljesen, 2 tanuló részben; azonkívül a vallás és közoktatásügyi miniszter ur önnagyméltósága a beiratások alkalmával szedett kirándulási alap terhére 4 tanuló utiköltségét engedélyezte. Örömmel jelenthetem tehát, hogy a nagyérdemű közönség kegyes pártfogása és a vezetésem alatt álló állami iskola tanítótestületének lelkes buzgalma tehetővé tették, hogy ezen iskolaévben — az önként jelentkezőkön kívül — 16 tanítványunk indulhasson az Alduna, hazánk ezen egyik legesodásabb szépségű vidékének megismerésére. A nagylelkű adományokért, felülfizetésekért ez uton is hálás köszönetet mondok. Weinberger Fanni igazgató.

— **Mulatság.** A szarvasi nőegylet még a Husvéti ünnepek előtt a kaszinó összes termeiben változatos műsorral korona estélyt tart. Bár kedves szórakozásra elég alkalom kínálkozott ez évben Szarvason; mégis — tekintve a nőegyletnek céljait és a közönséggel szemben tanúsított szerény igényeit, valamint azt is, hogy e kedélyesnek ígérkező vigalmat — változatos műsor alapján tartandó előadások teszik vonzóvá és élvezetessé, már előre felhívjuk ez estélyre olvasóink figyelmét. Ezen hirlapi közlés mellett, köröző iven, az egyesület tagjai és pártfogói külön is értesítve lesznek az ünnepélyről.

Budapesti hangok a Szarvasi Kaszinóról.

Megemlítettük annak idején, hogy a szarvasi kaszinó közgyűlése kimondotta, hogy a kaszinó női családtagjai bármikor látogathatják a kaszinó bármely helyiségét. A hír azóta bejárta a budapesti lapokat is és most olvassuk a Budapesti Hirlap, Az Ujság, a Pesti Napló stb. hasábjain, hogy micsoda nagy esetről is lett nevezetes a mi szegény községünk. Érdekesnek tartjuk közölni itt a híradást, a mint a nevezett lapokban megjelent:

— „A szarvasi asszonyok titkos gyűlést tartottak, a melyen sok panasz hangzott el az uri kaszinó ellen, a mely a férjeket és családapákat sok időre lefoglalja és tilalmas dolgokra csábítja. Az asszonyok megnyertek néhány kaszinói tagot a maguk pártjára. Az összeesküvés titka a kaszinó minap tartott közgyűlésén pattant ki. Valaki indítványt tett, hogy a kaszinó tagjainak családjából a hölgyek bármikor — tehát éjjel és nappal egyaránt — meglátogathatják a kaszinó bármelyik helyiségét, tehát — a kártyaszobát is. A közgyűlés a meglepetés zavarában elfogadta az indítványt.“ —

Ráadásul a Pesti Napló vasárnap szíma Lynkeusztól egész nagy cikket közöl az esetről kifolyólag, a melyben az Uristen, biblia és a szarvasi „összeesküvő“ asszonyok szépen összekérültek.

Lám, lám, sohase tudja az ember, hol sül ki az igazság! Melyikünk hitte volna,

hogyan a szarvasi asszonyok titkos gyűléseket tartanak, a hol nem ruháról, nem is Schwarz Ilona kisasszonynál kapható legújabb kalapokról, sőt még a krémes torta készítéséről vagy a szakácsnők rettenetes magaviseletéről se beszélnek, hanem igenis összeesküsznek! Összeesküsznek, akár csak az olasz maffia, az amerikai Fekete kéz, az orosz Terroristák! Hogy a kaszinónak tekintélyes tagjai, kik az indítványt tették, az összeesküvők küldöttei voltak! Ez aztán leleplezés!

De van még egy másik leleplezés is a hirben, hogy a szarvasi kaszinó közgyűlése „a meglepetés zavarában” fogadta el az indítványt! Ezzel ugyan rá terítették azt a bizonyos lepedőt a mi kaszinónkra, a mely ismert udvariasságára hivatkozással mondotta ki az eredeti indítvány helyett, — a mely csupán az olvasó termet és csupán hétfő délutánra öhajította a hölgyek rendelkezésére bocsátani — hogy bármikor és bárhol szívesen látják a hölgyeket!

Mindezeknek fele se tréfa és el is muszáj hinnünk, — hiszen az újságban van! De hát mégis nem tudjuk azt megérteni, hogy a mi kedves hölgyeink, kik „összeesküdték” a exkluzivitása ellen, — mert hogy ez igaz, az kétségtelen, hiszen az újságban van! — miért nem élnek jogaikkal, a mióta azt megkapták? Meg kell ugyanis jegyeznünk, hogy eddig egyetlen egy hölgy se jelent meg a kaszinó helyiségeiben! Vagy talán ők meg azt hitték el, — hiszen az újságban van — hogy a közgyűlés tényleg csak a meglepetés zavarában volt udvarias és nyitotta meg előttük az eddig zárt ajtókat?

Ha ez volna az ok, sietünk kimenteni a kaszinót és „légből kapott koholmányának” minősíteni a „meglepetés zavarát”, mivel illetékes forrásból nyert értesülésünk szerint a kaszinót az indítvány nem lepte meg, sőt a választmány már januárban előkészületet tett a hölgyek fogadására, azért is rendelte meg ez évben az olvasó terem részére — a Magyar Figarót.

MAGNUS.

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

A „Szarvasi Hirlap” f. évi 13-ik számában „Bajok a kóser hus körül” című közlemény jelent meg, mely alkalmas arra, hogy személyemet és üzletem féltve őrzött jó hírnevét hamis világitásban tüntesse elő a nagy nyilvánosság előtt.

Bár hirlapi polémiákba bocsátkozni sem időm, sem kedvem nincsen, de a valótlanságoktól hemzsegő közleményt, mely „azt mondják”, „állításuk szerint” s ezekhez hasonló hiteltelen értesülésükre támaszkodik, szó nélkül mégsem hagyhatom.

Több mint 15 éve kötöttem oly szerződést a neológ izr. hitközség vezetőségével, mely szerint a kóser húst kizárólag én vagyok jogosított árusítani. Ezen jogosítványért

a hitközségnek havonta 41 kor. 66 fillért fizetek, mely egy évben kitesz 499 kor. 92 fillért, tehát 99 kor. 92 fillérrel többet, mint amennyit a jól értesült közlemény megállapít. En szerződésszerű kötelességemet teljesítem. Egyáltalában oka nem vagyok annak, ha a bérbeadó hitközség eme eljárása a cikk író ur izlésével nem találkozik. Szorgalmazza tehát az illetékes helyen ezen állítólag sérelmes szerződés megszüntetését.

Ami a közleményben felsorolt egyéb tényállításokat illeti, azokra a következőkben válaszolok:

Valótlan, hogy jogomat valamikor al-bérletbe adtam volna.

Valótlan, hogy a kóser húst 8 fillérrel drágábban árultam volna a többi marhahusnál.

Valótlan, hogy rossz, rágós, ehetetlen húst árulok.

Valótlan, hogy 2 és fél kiló hushoz 70—80 deka nyomtaték csontot adok.

Bírálgatni, rágalmazni könnyű dolog, de joggal elvárható, a névtelen cikk író urtól az, ha közleményének megírásánál a közérdek vezetne, hogy állításait hiteltérdelem-ölleg s nemcsak mende-mondákon alapuló adatokkal, de tényekkel is bebizonyítsa.

Egyebekben nyugodt vagyok az iránt, hogy tisztelt vevőközönségem, kiket tisztességesen kiszolgálni mindenkor első kötelességemnek tartottam, nem hagyja magát megtevésztetni ily irányzatot, valótlán közleményektől.

Szarvas, 1908. április 3.

Simon Károly,

Piaczi árak.

1908. április hó 3-án

	frt.	kr.
Ó Buza piros	11	00
Mercantil új buza	10	30
Sárgás buza	10	20
Árpa	6	40
Zab	7	00
Morzsolt tengeri	5	80
Köles	4	30
Luczerna mag	75	00
Hizott sertés		34

Árverési hirdetés

Szarvas község előjárósága nevében közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező „Árpád-szálló” épületében levő (volt Schlesinger-féle) egy bolt- és raktár helyiség, továbbá a volt grf. Károlyi-féle kastélyban a II-ik sz. lakás 1908. évi április hó 14-én délután 9 órakor a község háza tanács-termében nyilvános árverésen folyó évi július hó 1-től számítandó 5 évre és

10 hónapra, vagyis 1914 ápril. 30-ig bérbe fog adatni.

Az „Árpád-szálló” épületében levő I. sz. számú bolt- és raktár helyiség (Schlesinger féle) kikiáltási ára 700 korona.

A gróf Károlyi-féle kastélyban levő II-ik sz. lakás kikiáltási ára 600 korona.

A képviselő testület 31/1908. kgy. sz. határozatával jóváhagyott árverési feltételek szerint tartoznak árverelő az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékat bánatpénzül letenni, a legtöbbet ígérő pedig köteles a bánatpénzt a fé. évi bérösszeg erejéig azonnal kiegyesíteni. Ez az összeg óvadék gyanánt fog szolgálni s bérlet javára takarékpénztári betétként kezelik.

A jóváhagyott részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők.

Szarvas, 1908. évi április hó 2-án.

Salacz József, Roszik,
főjegyző. bíró.

Árverési hirdetés kivonat.

A Szarvasi kir. járásbíró, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy a szarvasi takarékpénztár végrehajtónak Lusztig Miksa szarvasi lakos végrehajtást szenvedő elleni 4000 kor. tökékövetelés s jár., továbbá Groszmann Paula Lusztig Miksáné és a mezőtúri népbank mint részvénytársaság csatlakozott végrehajtóknak nevezett elleni 36000 kor. hozomány és jegyajándék, továbbá 16000 kor., 15500 kor. és 18000 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbíró) területén levő Szarvas községben fekvő a szarvasi 106 számú telekjegyzőkönyvben A. 7. 8 rsz. 1916—6 1918—1919 a—1. helyrajzi szám alatt foglalt 1626/1624 népsorszámu beltelkes házaknak Lusztig Miksát illető 1/6 részére 1360 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908 év, április hó 24-ik napján d. e. 9 órakor a kir. bíróság, mint tkvi hatóság árverési helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

15.000 darab állandóan raktáron.

Képes levelező-lapok

ugy helybeli, mint genre-, táj-, fényes és matt lapok, óriási raktárát rendezte be minden friss újdonságokkal kiegészítve,

SÁMUEL ADOLF könyv- és papirkereskedése SZARVASON.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.
Szarvason, 1908. évi február hó 13-ik napján.

GAÁL, kir. albiró.

Kiadó lakás.

Dr. Ponyiczky Elek orvosnál Szarvason I. kerület Belicei-ut 7. szám alatt 3 szobás kertre nyíló udvari lakás megfelelő mellékhelyiségekkel azonnal több évre

K i a d ó .

Bővebb tájékozást nyújt a kiadóhivatal.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-ség tudomására hozni, hogy helyben, Csapó Sománé féle házban (Deak Ferencz-utca és gróf Csáki Albin utca sarok.)

Uri szabó üzletet nyitottam,

Az uri szabóság körébe vágó munkák a legújabb szabás szerint, legelegán-sabb kivitelben készülnek. Különös figyelembe ajánlom dus választéku szövet-raktáramat, melyben hazai gyártmányu gyapju-szöveteket és angol különlegességeket állandóan raktáron tartok. Midőn még arra kérem a t. közönséget, hogy finom izlésem-ről és szolid kiszolgálásomról becses ren-delményével mielőbb személyesen meggyő-ződni sziveskedjék. Kivánatra mintagyűjte-ményemmel házhoz jövök.

A nagyrabecsült közönség szives párt-fogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

SCHLÜSZLER IZIDOR

8-10

férfiszabó.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni, hogy Szarvason **női szabó divat termet**

nyitottam.

Elvállalok mindenféle női angol és francia ruhák, costumok, felöltők, blusok, pongyolák, és kelengyék készítését.

Lakásom Kresmárik József ur házánál gróf Csáky-utca.

Nagybecsü pártfogásukat kérve Szarvas, 1908. március hó. maradtam kiváló tisztelettel:

Váradí Julia,
okl. szabónő.

Ugyanott tanuló lányok felvételtnek.

2 üzlethelyiség,

a legszebb helyen, igen alkalmas fűszer és csemege üzletnek, ugy-szintén megfelelő lakás a Belicey uton a főgimnázium mellett május elsejétől kiadó. Értekezni lehet a **kiadóhivatalban**

Kitünő legelő eladás!

Pusztá-Bánrévén 5 drb. jószágra holdankint 1800 □, hozzá 250 □-öl főlöleg örök árba azonnal eladó.

Értekezni lehet

a **kiadóhivatalba.**

3-3

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,

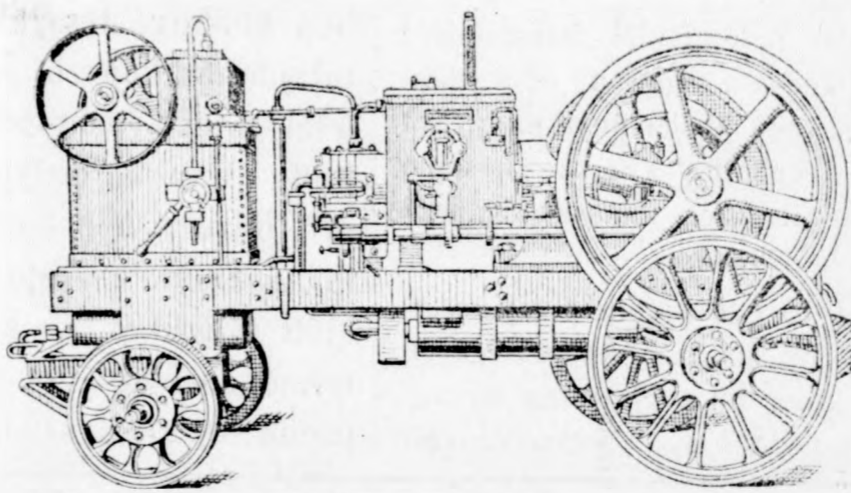
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzín-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzín-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci körút 59.

Hirdetmény.

Hanusz Pálnak a szarvasi ó-szénás kerbe egy kazal II-ik kaszálás here szénája van eladó, elad öi és mázsa számra is. Venni szándékozók házánál vagy a csősznél értekezhetnek.

A házánál egy bolti helyiség haszon bérbe kiadó 2—3.

Eladó föld.

Mangol zugban 843 □-öi szőlő és gyümölcsös gunyhóval ellátva egészben esetleg kisebb parcellákban is eladó.

Ertekezhetni lehet a tulajdonossal Szüle Kálmánnal.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a budapesti divatszalonban úgy a varrást, mint szabást megtanultam.

Elvállalok mindennemű felsőruha divat szerinti elkészítését.

B. pártfogást kér tisztelettel

Kenessy G.-né

Bene Juliánna.

Lakásom: III. kerület 338 szám.
Ugyanott tanuló leányok felvétetnek.
1—3

Eladó földbirtok.

Mezőtur határában, Peres pusztán, a holt körös partján fekvő mintegy 308 (1200 négyszögöles) holdat tevő birtok a hozzá tartozó halászati joggal együtt eladó.

Ertekezhetni lehet Dr. Uhrin Endre köz- és váltó ügyvédnél Endrődön.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés és rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci körút 17.

Kapható Szarvason:

Papp Ernő
Burger Frigyes
Bugyis Andor gyógyszer-tárakban
Trstyánszky Károly és neje.

23—26

Tisztíts csak

HÁLA

képzett engem, hogy minden tüdő- és torokbajban szenvedővel szívesen és díjazatlanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedésétől.

L. Baumgartl, Gastwirt
in Neudek bei Karlsbad.

Jön a tavasz, kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arc bőrét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma** crèmet,

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsé.

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszertárában, Szarvason.

Egy használt de jó karban levő

ZONGORA

jutányos áron azonnal eladó.

Értekezhetni

a kiadóhivatalban.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és díszítő-
műhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz.   Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.